

## Hazaérkezett kormány-küldöttségünk

Szombaton hazaérkezett Budapestre a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság XII. ülészakán részt vett kormánykülettségi tagjai. Vályi Péter, a Minisztertanács elnökhelyettese, a küldöttség vezetője továbbra is Moszkvában tartózkodik, hogy részt vegyen a KGST végrehajtó bizottságának jövő héten sorra kerülő 60. ülésén.

## Áellenőrzés a zöldségboltokban

### Jogok a vásárlók panaszaival

Az Országos Anyag- és Árhivatal áellenőrzési főosztálya szeptember óta — egyéb vizsgálatokon kívül — mind több revizorral ellenőrizteti a zöldség- és gyümölcsboltok árait, továbbá azt, hogy az áru minősége és az ár összhangban van-e. Az árhivatal ellenőrei szeptember óta Budapest és nyolc vidéki város 55 árusítóhelyén ellenőrizték a zöldség- és gyümölcsárakat, az áruk minőségét. E vizsgálatok sajnálatos módon azt igazolták, hogy a vásárlók gyakori panaszai indokoltak. Az eddigi 55 vizsgálat alkalmával 50 szabálytalanságot tapasztaltak, nagyrészt ártülpépeket. Sokhelyütt másodosztályú, sőt romlott árut keverték az első osztályú gyümölcsök, zöldségek közé.

Az árhivatal ellenőrei a fővárosban és az egész ország más vidékein egyaránt folytatják a zöldség- és gyümölcsárak ellenőrzését. Ezt egyébként a Minisztertanács szeptember 21-i határozata is feladatává teszi valamennyi árhatóságnak. Az árhivatalban rámutattak: az eddigi vizsgálatok során feltárt nagy számú szabálytalanság arra is utal, hogy az érintett vállalatok belső ellenőrzése nem eléggé hatékony. Szükséges tehát, hogy a belső ellenőrzés fokozásával is vegyék elejét az ártülpépeknek, fokozottan védjék a vásárlók érdekeit.

Az Országos Anyag- és Árhivatal áellenőrzési főosztálya szeptember óta — egyéb vizsgálatokon kívül — mind több revizorral ellenőrizteti a zöldség- és gyümölcsboltok árait, továbbá azt, hogy az áru minősége és az ár összhangban van-e. Az árhivatal ellenőrei szeptember óta Budapest és nyolc vidéki város 55 árusítóhelyén ellenőrizték a zöldség- és gyümölcsárakat, az áruk minőségét. E vizsgálatok sajnálatos módon azt igazolták, hogy a vásárlók gyakori panaszai indokoltak. Az eddigi 55 vizsgálat alkalmával 50 szabálytalanságot tapasztaltak, nagyrészt ártülpépeket. Sokhelyütt másodosztályú, sőt romlott árut keverték az első osztályú gyümölcsök, zöldségek közé.



## Koszorúzás Schönherz Zoltán emlékére

Schönherz Zoltán, az antifasiszta ellenállási mozgalom egyik kiemelkedő vezetője kivégzésének 30. évfordulója alkalmából szombaton koszorúzási ünnepség volt Budapesten, az egykori Margit körúti fogház épületénél, a Mártírok útja 85. szám alatt. A kegyeltes aktus bevezetőjeként Skolnyik József — aki Schönherz Zoltánnal együtt annak idején tagja volt az illegálisan mű-

ködő párt Központi Bizottságának — méltatta emlékező beszédében a harcostárs, a bátor példamutató kommunista életét, munkásságát. Ezután az MSZMP Központi Bizottsága, a Központi Ellenőrző Bizottság, az MSZMP KB Párttörténeti Intézet, a Magyar Partizán Szövetség, a II. kerületi pártbizottság képviselői koszorúzták meg az emléktáblát. (MTI)

## Vándoréletem

Amikor megtudtam, hogy Algyónél a régi mellé új hidat építenek, kimentem, hogy körülnézzek. A fonynyadt kukoricásban két emberrel találkoztam, az egyik földmérő volt, a másikról csak sejtettem, hogy hidépítő. Piros képű, mosolygós, energikus mozgású; olyan, akiről az első pillanatban látszik, hogy életét a szabad ég alatt töltötte.

— Itt lesz a híd?  
— Igen. Valahol itt. Egyelőre a műhelyeknek meg a barakkoknak nézünk helyet — válaszolt a mosolygós arcú munkás.

ban benne van a kezem munkája, kiálltam a víz vezérszéleit, és ismerem a szélszéleit.

— Az összes hídban?  
— Talán azért ez egy kicsit túlzás, de nem sok lehet benne a tévedés. Valamikor, 1936-ban a kecses Margit-híd bővítésénél léptem a hidépítők közé, Szécsi Endre okleveles mérnök vállalkozó cégéhez. Ceglédre tanultam az ácsmesterséget, de mint annyi sok más, a sors máshová vezényelt a kenyérért. És akkor nem a szépségre, a kedvre ment az ember, hanem arra, hol fizetnek a legtöbbet. Sokan voltak testvérek. A hidasoknál meg nagy volt a fizetés. Aztán a Margit-híd után jött az Árpád-híd, a felszabadulás után pedig szinte valamennyi, hisz a németek mindet a folyó fekére küldték. Csak érdekességként mondom: én már 1945 májusában, amikor még talán hallatszott az ágyúszó, Budapesten gázvezetékét építettem ki a Duna fölött. A roncok fölött. Júniusban lettünk kész, aztán következett az albertfalvi felüljáró és Algyó, ahol a vasúti híd derékbörtörtén süllyedt a Tiszába. 1946-ot írtunk, ennek 26 éve, akkor fiatal voltam, készülttem az igazi életre, akkor nősültem itt, Algyón, s most megint itt vagyok. Furcsa, az én életem, mert itt fordul: Innen búcsúzom, a hidasoktól, a munkától, mert betöltöttem a 60. évet, vár a nyugdíj. Ha megérem.

— Hát miért ne érné?

léshez. A bűvár ráigazította a köteleket a roncokra, elhangzott a vezényszó, de a munkások valahogy nem tudták gyorsan eloldozni a rögzítőket. Én is segitettem, talán nem engedtem el idejében a kötelet, berántott a roncok közé. A vízből háromszor tudtam följönni, harmadszor már csak a kezemet sikerült kinyújtani. Éjszaka volt, korom sötétség, a társaim mégis megláttak, és kihúztak. Azt mondják, már kevés élet volt bennem. De ne higgye, hogy a dolog megijesztett volna. Mint látja, most is hidépítő vagyok.

— Itt lakik Szegeden?

## Járda a gyárhoz

Jó időben porban, rossz időben sárban tudták csak megközelíteni a konzervgyár munkásai a Rókusi-pályaudvar felől munkahelyüket. Ezért vállalták, hogy a maguk erejéből, társadalmi munkában megépítik a járdát. Délutánoként, a műszak végétől 20—30 konzervgyári dolgozó fog lapátot, csakányt: eddig több mint 400 óra munkát végeztek a járda megteremtéséért.



Ennek három éve. Legutóbb már azért mentem a Tiszához, hogy megcsodáljam a hatalmas, szilárd pilléreket, amelyek majd a betonkoszorút tartják a folyó fölött. Lent, közvetlenül a víz és a pillér találkozásánál újra megláttam őt, amint egy lógó deszkát illesztett vissza az állványra — egyszerűen a víz és az ég között.

— Nem fél?  
— Nem. Már egyszer beleestem a folyóba, s látja, kijöttem. Nekem már barátom a Tisza, a Duna, a Marcal, a Rába, szóval az összes folyó, ebben az országban. Barátom onnan, hogy a rajtuk átszelő hidak-

Ennek három éve. Legutóbb már azért mentem a Tiszához, hogy megcsodáljam a hatalmas, szilárd pilléreket, amelyek majd a betonkoszorút tartják a folyó fölött. Lent, közvetlenül a víz és a pillér találkozásánál újra megláttam őt, amint egy lógó deszkát illesztett vissza az állványra — egyszerűen a víz és az ég között.

— Nem fél?  
— Nem. Már egyszer beleestem a folyóba, s látja, kijöttem. Nekem már barátom a Tisza, a Duna, a Marcal, a Rába, szóval az összes folyó, ebben az országban. Barátom onnan, hogy a rajtuk átszelő hidak-

— Nem. Tatán építetem házat, amikor a közelben az erőműnek csináltak a víztározókat. Azt is mértem. A magunkfajtanak ugyanis minden városban megmagyarázták, hogy úgysem maradunk sokáig, csak egy vagy két évig, aztán továbbállunk. Mindig tovább, hát minek adjanak éppen ők lakást. Na, de ezt ne írja bele, nem akarok én panaszkodni, végtére magam vállaltam a vándoréletem. Még aztán, ha nehezen is, de a család mindig együtt volt, felneveltem a fiamat, fölépítettem a házat. S ha megkérdezik, hova utaztam a hét végén, azt mondom: Tatára, nem haza. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ugyanolyan jó szívvel vagyok budapesti, szegedi pápai, győri, mint tatai. S ebben ki versenyezhet velem? Kár, hogy ezt nem értik meg az utáunk jövőik.

— Kevés a hidépítő?  
— Kevés-e vagy sok, tulajdonképpen egyre megy, ha azt nézzük, mindenkit föl kell venni, aki a munkavezetőnél jelentkezik. Algyónél százan dolgozunk, s ebből talán kilencen vannak a környékről. A többi olyan megrögzött hidas, mint én, s az ország szinte minden városából, falujából valók. Igaz, a fizetés sem annyi, mint régen, azért a pénzért, amit mi adunk, most már bármelyik gyárban is elhelyezkedhetnek. Ahol sokkal könnyebb a munka, ahol nem kell állandóan a vízkel, a viharral, a széllal víaskodni... Amiért olyan szép ez az egész.

Vége az ebédszünetnek, Lázár József elindul az imbolygó létrán, társaival a pillérhez. Ugyanolyan ruhát hord, mint a többiek, ugyanolyan az arca színe, ugyanolyan kérges a tenyere. Csak később tudom meg, hogy ő nemcsak a rangidős, hanem hivatalból is az ácsok irányítója. Ő a főművezető.

gieknek 15, az alkalmazottaknak pedig 7 százaléka állítja, illetve tapasztalja ennek ellenkezőjét.

A szocialista közfelfogás értékelésénél nem a néhány százalékos eltérést kell mérlesekelnünk. Az adatokból különben is csak hozzávetőlegesen lehet következtetni az általános helyzetre, azonban a válaszok megoszlása alapján hűen tükrözi a felszíni jelenségek mögött megbúvó tendenciákat.

A kérdőívnek ez a kérdése azt igyekezett feltárni, hogy a megkérdezettek felfogásában, élethezértében, gondolkodásában mennyire erősek a szocialista vonások. Az adatok szerint minden foglalkozási kategóriából a túlnyomó többség a tisztességes életet, a munka által szerzett megbecsülést és a közösséggel együtt elérendő jólétet, boldogulást tartja legfőbb életcéljának. Az anyagi érvényesülést csak a munkások egy százaléka, a parasztek 2 százaléka, a mindenkitől függetlenül elérendő egyéni boldogulást a munkások, a parasztek és alkalmazottak egy-egy százaléka tartja legfőbb életcéljának. Az értelmiségieknél ez az életcél — a válaszok szerint — nem szerepel.

Az adatok arra utalnak: a megkérdezettek jól tudják, hogy a kérdésnél mi tekinthető pozitív, szocialista állásfoglalásnak, és az ilyen válaszokat jelölték meg akkor is, ha nem egészen egyezett törekvéseikkel. A válaszok egy részének őszinteségében tehát kételkednünk kell, hiszen mindennapi tapasztalataink cáfolják, hogy az emberek életcélja, törekvései ma már ennyire pozitívak, szocialista jellegűek lennének. Az előző kérdésre adott értelmiségi és alkalmazottai válaszok is bizonyítják, hogy elég sokan úgy tapasztalják közülük: egyes emberek még nem a munkával szerzett megbecsülést, hanem kizárólag a pénzt, a jövedelmet tekintik életcéljuknak.

A szocialista közgondolkodás fejlődésében nem kis szerepet játszik, hogy az emberek milyen mértékben tapasztalják: társadalmunk igazságos, a munkára épülő, a szocialista elveket megvalósító társadalom, vagy esetleg negatív tapasztalataik vannak ezen a téren. Ismeretes, hogy a szocialista elveinket, a közérdeket sértő, társadalomellenes jelenségek milyen felháborodást okoznak közvéleményünkben, s ezek zavarólag hatnak a közgondolkodás alakulására is. Ezért arra a kérdésre adott válaszok, hogy „érvényesül-e nálunk a társadalmi igazságosság?”, a közgondolkodás állapotáról is tájékoztatnak.

A munkásoknak 45, a mezőgazdasági dolgozóknak 51 százaléka, viszont az alkalmazottaknak csak 33, az értelmiségieknek pedig mindössze 23 százaléka nyilatkozott úgy, hogy érvényesül a társadalmi igazságosság. Elgondolkodtat, hogy jelentős részüknek — legnagyobb arányban, 67 százalékban az értelmiségieknek — az a véleménye, hogy csak részben érvényesüléssel lehet beszélni. A teljes tagadás álláspontján levők azonos arányban (10—11 százalék) találhatók minden foglalkozási rétegben. A bíráló és negatív véleményt képviselők magas aránya arra figyelmeztet, hogy a szocialista elveket sértő, társadalomellenes jelenségek erőteljesen befolyásolják a közvéleményt, és negatív hatást gyakorolnak a társadalmi közgondolkodásra.

Arra a kérdésre, hogy a „szocialista életfelfogás mennyire él az emberekben?”, a válaszok, amelyeket a vizsgálatba bevontak, önállóan fogalmaztak meg, eléggé megoszlának. Ennek ellenére bizonyos következtetéseket le lehet vonni: a munkások és mezőgazdasági dolgozók többsége szerint az emberek jelentős részében él

a szocialista életfelfogás, bár nem azonos mértékben.

Az önállóan megfogalmazott válaszok összefüggnek az előző kérdésekkel, alapjában igazolják az azokra adott válaszokat, s elsősorban a szocialista életfelfogás fejlődő tendenciáját tanúsítják. A legjellemzőbb önálló válaszok: „A szocialista fejlődés minden örömet tapasztaljuk, érezzük.” „Ma az emberek zöme már csak a szocializmusban kíván élni.” „A kibebbségben él a szocialista felfogás, a többség szükségét érzi, de nem úgy él az egyéni érdek és az anyagiasság miatt.” „Inkább a kis keresetű emberekben él, azokban, akik becsületesen dolgoznak.”

Nem kevesen a társadalmi közgondolkodásban tapasztalható ellentmondásokra mutattak rá: „Sokan hirdetik az erkölcsöt, de nem aszerint dolgoznak.” „Az aktívak mellett sok a közömbös.” „Másoktól elvárják, de magukkal szemben elnézők.” „Előbb az egyéni érdek, azután a közösségi.” „Ki mint él, úgy ítél.” „Többet várnak a szocializmustól, mint amennyit áldoznak érte.” „Sokan hangoztatják, de kevesen gyakorolják.” „Az egyéni boldogulás, a pénz utáni hajszája a fő cél, mindent a pénz diktál.” „A közömbös azt vallja, hogy nélküle is elboldogul a szocializmus.” „Talán az utódainknál nem fog.”

Végeredményben a felmérés adatai is igazolják azt a tapasztalatot, hogy a kispolgári felfogás és életmód csak a társadalom egyes szűk csoportjainál tud erőteljesebben tért hódítani. A dolgozók nagy tömegeiben — ha visszaesésekkel és ellentmondásokkal is —, de él és erősödik a munka megbecsülésén és a közérdeken alapuló szocialista életfelfogás.

Az önállóan megfogalmazott válaszok összefüggnek az előző kérdésekkel, alapjában igazolják az azokra adott válaszokat, s elsősorban a szocialista életfelfogás fejlődő tendenciáját tanúsítják. A legjellemzőbb önálló válaszok: „A szocialista fejlődés minden örömet tapasztaljuk, érezzük.” „Ma az emberek zöme már csak a szocializmusban kíván élni.” „A kibebbségben él a szocialista felfogás, a többség szükségét érzi, de nem úgy él az egyéni érdek és az anyagiasság miatt.” „Inkább a kis keresetű emberekben él, azokban, akik becsületesen dolgoznak.”

Nem kevesen a társadalmi közgondolkodásban tapasztalható ellentmondásokra mutattak rá: „Sokan hirdetik az erkölcsöt, de nem aszerint dolgoznak.” „Az aktívak mellett sok a közömbös.” „Másoktól elvárják, de magukkal szemben elnézők.” „Előbb az egyéni érdek, azután a közösségi.” „Ki mint él, úgy ítél.” „Többet várnak a szocializmustól, mint amennyit áldoznak érte.” „Sokan hangoztatják, de kevesen gyakorolják.” „Az egyéni boldogulás, a pénz utáni hajszája a fő cél, mindent a pénz diktál.” „A közömbös azt vallja, hogy nélküle is elboldogul a szocializmus.” „Talán az utódainknál nem fog.”

Végeredményben a felmérés adatai is igazolják azt a tapasztalatot, hogy a kispolgári felfogás és életmód csak a társadalom egyes szűk csoportjainál tud erőteljesebben tért hódítani. A dolgozók nagy tömegeiben — ha visszaesésekkel és ellentmondásokkal is —, de él és erősödik a munka megbecsülésén és a közérdeken alapuló szocialista életfelfogás.

Az önállóan megfogalmazott válaszok összefüggnek az előző kérdésekkel, alapjában igazolják az azokra adott válaszokat, s elsősorban a szocialista életfelfogás fejlődő tendenciáját tanúsítják. A legjellemzőbb önálló válaszok: „A szocialista fejlődés minden örömet tapasztaljuk, érezzük.” „Ma az emberek zöme már csak a szocializmusban kíván élni.” „A kibebbségben él a szocialista felfogás, a többség szükségét érzi, de nem úgy él az egyéni érdek és az anyagiasság miatt.” „Inkább a kis keresetű emberekben él, azokban, akik becsületesen dolgoznak.”

Nem kevesen a társadalmi közgondolkodásban tapasztalható ellentmondásokra mutattak rá: „Sokan hirdetik az erkölcsöt, de nem aszerint dolgoznak.” „Az aktívak mellett sok a közömbös.” „Másoktól elvárják, de magukkal szemben elnézők.” „Előbb az egyéni érdek, azután a közösségi.” „Ki mint él, úgy ítél.” „Többet várnak a szocializmustól, mint amennyit áldoznak érte.” „Sokan hangoztatják, de kevesen gyakorolják.” „Az egyéni boldogulás, a pénz utáni hajszája a fő cél, mindent a pénz diktál.” „A közömbös azt vallja, hogy nélküle is elboldogul a szocializmus.” „Talán az utódainknál nem fog.”

Végeredményben a felmérés adatai is igazolják azt a tapasztalatot, hogy a kispolgári felfogás és életmód csak a társadalom egyes szűk csoportjainál tud erőteljesebben tért hódítani. A dolgozók nagy tömegeiben — ha visszaesésekkel és ellentmondásokkal is —, de él és erősödik a munka megbecsülésén és a közérdeken alapuló szocialista életfelfogás.

Tamasi Mihály

pillér, hozzáláttak az eme-

Matkó István